

Stipendieberättelse

Hilda Ärlemyr, frilansjournalist, mottagare av 20 000 kronor ur Publicistklubbens stipendiekonto 2017 för en reportageresa till Israel och Palestina.

Planen med resan var att undersöka hur den israeliska ockupationen påverkar palestinska kvinnors sociala liv och kärleksrelationer på Västbanken och i östra Jerusalem. Under researcharbetet inför resan dök fler spännande ämnen upp. Jag beslöt mig för att också undersöka israelisk fertilitetspolitik, göra en författarintervju och besöka en by i södra Hebron där palestinska och israeliska kvinnor samarbetar i ett gemensamt modeföretag. Resan ägde rum från den 14-21 januari tillsammans med fotograf Fredrik Jalhed.

På eftermiddagen den 14 januari träffade vi den välkände rabbinen Yuval Cherlow på en yeshiva i staden Ra'anana utanför Tel Aviv. Vi pratade provrörsbefruktning och om ensamstående judisk-ortodoxa kvinnor som skaffar barn på egen hand genom spermadonation. Dagen därpå, den 15 januari mötte vi antropologen Daphna Birenbaum-Carmeli. Hon har forskat på den israeliska familjepolitiken, som är unik på så sätt att alla kvinnor upp till 45-års ålder har rätt till två ”provrörsbarn”. Vi träffade också den frånskilde pappan Gil och hans dotter Arielle, som kommit till genom provrörsbefruktning och spermadonation.

Den 16 januari reste vi till Jerusalem och sedan vidare till en by i de södra delarna av Hebron. De flesta av kvinnorna i byn jobbar för ett israeliskt-palestinskt modeföretag, som startade som ett socialt projekt. Kvinnorna ägnar sig främst åt broderi och berättade om hur mycket problem deras nya jobb skapade till en början eftersom en del palestinier såg broderiet som ett sätt att samarbeta med ”fienden”.

Den 17 januari träffade vi tre judisk-ortodoxa kvinnor i Jerusalem som fått barn på egen hand genom spermadonation och IVF. Alla tre förde spännande resonemang om för- och nackdelarna med det generösa israeliska IVF-systemet, som både möjliggör för kvinnor oavsett ekonomisk situation att få hjälp att bli gravid, men också i vissa fall leder till isolering.

Den 18 januari åkte vi till Ramallah och träffade Amina och Noura. De är båda unga, välutbildade kvinnor som berättade om hur ockupationen påverkar deras vardag, arbets- och kärleksliv. Sent på eftermiddagen åkte vi tillbaka till Jerusalem och besökte ett antikvariat i

centrum för att prata litteratur och politik med bokhandlaren och några stamkunder. Dagen därpå, den 19 januari, träffade vi ytterligare två unga palestinska kvinnor för att prata om hur och hur deras Id-kort påverkar vem de kan tänka sig att gifta sig med. På kvällen tog vi en minibuss tillbaka till Tel Aviv.

På förmiddagen den 20 januari träffade vi den israeliska författaren Dorit Rabinyan för att prata om politik och litteratur. Hennes roman, Alla floder flyter mot havet, kommer ut på svenska våren 2018. I början av 2016 skapade den stort rabalder när det israeliska utbildningsdepartementet förbjöd landets skolor att inkludera den i undervisningen.

Det blev en otroligt spännande resa med väldigt många möten. Intensivt och stundtals mycket hektiskt, men väldigt givande. Resultatet blir tre spikade reportage, ett om familjepolitik till tidningen Vi, ett om politik och litteratur till Vi Läser samt ett om hemligt broderi till tidskriften Hemslöjd. Förhoppningsvis blir det så småningom också ett reportage om hur ockupationen (med checkpoints, begränsad rörlighet och skillnaderna i Id-kort) påverkar unga palestinska kvinnors kärleksliv och möjligheter att gifta sig med den de önskar.

Hilda Ärlemyr, Malmö 9/3 2018